

ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับนักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

EFFECTS OF COOPERATIVE LEARNING ON COLLABORATIVE LEARNING SKILLS
FOR STUDENTS IN THE BACHELOR OF EDUCATION PROGRAM THEPSATRI
RAJABHAT UNIVERSITY.

ณัฐกร ดวงพระเกษ

Nathakorn Duangprakesa

สาขาวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ประเทศไทย

Department of Professional Fundamentals, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University, Thailand.

Corresponding Author E-mail: nathakorn.dua19@gmail.com

Received: May 20, 2024; Revised: June 17, 2024; Accepted: June 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.854 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, การเรียนรู้แบบร่วมมือ, ทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน

ABSTRACT

This research aimed to 1) compare collaborative learning skills of Bachelor of Education students before and after the course, 2) study the satisfaction of Bachelor of Education students about Cooperative Learning. The sample group consisted of 28 second-year Bachelor of Education students, majoring in Thai language, first semester, academic year 2023, randomly selected by grouping and Cluster Random Sampling. The research instruments were as follows: 1) lesson plan, 2) test, 3) satisfaction assessment with a reliability of 0.854. The data were analyzed by calculating the mean, standard deviation, and t-test. The results showed that 1) the collaborative learning skills of Bachelor of Education students after the course were significantly higher than before the course at a statistical significance level of .05, 2) the satisfaction of Bachelor of Education students about Cooperative Learning was at a high level overall.

Key words: learning management, cooperative learning, collaborative learning skills

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ก่อตั้งจากโรงเรียนละศีในปี พ.ศ. 2463 และพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีในปี พ.ศ. 2547 (THEPSATRI RAJABHAT UNIVERSITY) ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 (ปรามาทย จันทรเรือง, 2550) มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิต วิชา บริหารวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ซึ่งการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพหรือการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษานั้น มีมาตรฐานผลการเรียนรู้หรือจุดเน้นอยู่ 4 ประการ คือ 1) ความรู้ สิ่งที่จะสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ 2) ทักษะ ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่องว่องไว และชำนาญ 3) จริยธรรม พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ และ 4) ลักษณะบุคคล บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยและค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565)

ทั้งนี้ในการที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพหรือพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาสอดคล้องตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาได้นั้น ในปัจจุบันมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในลักษณะที่เรียกว่า การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย โดยสมาชิกกลุ่มต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนร่วมกันและที่สำคัญจะต้องมีการประเมินผลงานของกลุ่ม ประเมินกระบวนการทำงาน กลุ่ม ประเมินบทบาทของสมาชิกว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นได้อย่างไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจว่าควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไร โดยสมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่เรียนและส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักช่วยเหลือกันและกันจนสมาชิกทุกคนประสบผลสำเร็จตาม

เป้าหมายภายในกลุ่ม ผู้เรียนอภิปรายเนื้อหาสาระที่เรียนด้วยกัน ช่วยเหลือทำความเข้าใจและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจซึ่งกันและกัน (Johnson and Johnson, 2013; สุมาลี ชัยเจริญ, 2551; ทิศนา ขัมมณี, 2557)

ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ได้มอบหมายให้นักศึกษาทำกิจกรรมหรืองานกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้เรียนยังไม่ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและยังไม่ได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมที่ดี ดังที่มักพบเสมอว่าเมื่อผู้สอนให้ทำงานเป็นกลุ่ม มักมีเพียงหนึ่งหรือสองคนเท่านั้น ที่ทำงาน คนที่เหลือนั่งดูหรือทำอย่างอื่น เช่น ลุกเดินไปมา นั่งเล่น พูดคุย แหย่เพื่อน ฯลฯ แต่เมื่อนำงานไปส่งทุกคนจะได้คะแนนเดียวกันทั้งกลุ่มหรือแม้แต่ในบางกรณีที่มีการแบ่งงานกันทำ เมื่อแต่ละคนทำเสร็จต่างก็เอาผลงานของตนมารวมกันแล้วนำไปส่ง สมาชิกแต่ละคนอาจจะรู้และเข้าใจเฉพาะส่วนที่ตนเองทำ แต่ไม่ได้รับรู้หรือเรียนรู้เนื้อหาที่เพื่อนคนอื่นทำ เป็นต้น การทำงานกลุ่มในลักษณะดังกล่าวนี้ ผู้เรียนแทบไม่ได้เรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้และเป็นการใช้เวลาในชั้นเรียนที่ไม่คุ้มค่า ยิ่งไปกว่านั้นอาจเป็นการสร้างนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ในการเรียนรู้และทักษะการทำงานเป็นทีมที่ไม่มีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งอันที่จริงผู้สอนจำนวนมากเล็งเห็นประโยชน์ของการให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน แต่ที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินการสอน ไม่ได้ชี้แจงเป้าหมาย วิธีการและผลที่คาดหวังของการทำกิจกรรมกลุ่มให้กับผู้เรียนอย่างชัดเจนมากพอ เพียงแต่แบ่งกลุ่มหรือไม่ก็ให้จัดกลุ่มกันเอง แล้วให้ลงมือทำงานตามที่มอบหมาย โดยที่ไม่ได้รับการฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การรับผิดชอบในส่วนงานของตนและงานของกลุ่ม การแก้ปัญหาาร่วมกัน การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน การกำกับงานและกำกับเวลา ฯลฯ (พวงเพ็ญ อินทรประวัต ญสุกร ดวงพระเกษ และเพ็ญญา น้อมสูงเนิน, 2563) ดังนั้นเพื่อลดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่พึงประสงค์จากการทำงานกลุ่มให้น้อยลงและเพิ่มพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของทุกคนในกลุ่ม ผู้สอนควรนำเอาการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้รูปแบบนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่มีระดับความรู้ความสามารถต่าง ๆ กัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่เรียนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนสมาชิกทุกคนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายภายในกลุ่ม ผู้เรียนอภิปรายเนื้อหาสาระที่เรียนด้วยกัน ช่วยเหลือทำความเข้าใจ และสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ในการเรียนรู้ลักษณะนี้ผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยที่แต่ละคนรับรู้ว่าเขาเองจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มบรรลุเป้าหมายแล้วเช่นกัน นั่นคือ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับตัวเองจะเป็นผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มด้วย เพราะทุกคนอยู่ในเรือลำเดียวกันงานใด ๆ ก็ตามจะไม่สามารถทำสำเร็จได้ด้วยดี ถ้าขาดคนหนึ่งคนใดไปและทุกคนจะรู้สึกภูมิใจและดีใจร่วมกันเมื่อทำงานได้สำเร็จ (Johnson, Johnson, & Holubec, 2013) นอกจากนี้การเรียนรู้แบบนี้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนอีกหลายประการ ได้แก่ 1) ช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น 2) ผู้เรียนมีทักษะการใช้เหตุผลและการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น 3) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระอย่างลึกซึ้งมากขึ้น 4) ผู้เรียนใช้เวลาทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและลดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นในชั้นเรียน 5) ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ๆ รวมทั้งมีการช่วยเหลือเพื่อน ๆ มากขึ้น 6) ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาที่เรียน และ 7) ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจในตนเองมากขึ้น (Smith, K. A.; Sheppard, S. D.; Johnson, D. W.; Johnson, R. T., 2005)

ปัจจุบันการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางเป็นการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ทั้งโดยการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความสำเร็จของทุกคนและของกลุ่มเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียน ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการ

เรียนร่วมกับผู้อื่น เป็นการเรียนรู้แบบแข่งขันกันฉันท์มิตร (York, 2003; Karel et al, 2005; Bulu and Yildirim, 2008) สามารถตอบสนองแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ถือเป็น การเรียนแบบตื่นตัว (Active Learning) ที่ให้ประโยชน์หลายอย่างแก่ผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีส่วนรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง โดยสามารถสรุปการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน (เชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม, 2554) ดังตารางที่ 1

โครงสร้าง	การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative)	การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative)
ด้านเนื้อหา	ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้แต่ละกลุ่ม	ผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหา เป็นการเรียนแบบเปิดกว้างตามความสนใจ
ด้านภาระงาน	เน้นการมอบหมายงานให้สมาชิกในกลุ่มตามความถนัดของแต่ละคนและนำมาอภิปรายร่วมกัน	เน้นการค้นคว้าและอาศัยประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่มในการถ่ายทอดเนื้อหาและสร้างความรู้จากสังคม
ด้านกระบวนการกลุ่ม	เน้นการที่สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันไปอยู่ในกลุ่มเดียวกันและคอยช่วยเหลือกัน	สมาชิกในกลุ่มจะมีความสนใจในเรื่องเดียวกัน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน สมาชิกในกลุ่มไม่จำเป็นต้องลดความสามารถ
ด้านปฏิสัมพันธ์	เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยรูปแบบที่ผู้สอนกำหนด	เน้นกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มแบบเปิดกว้าง

ตารางที่ 1 การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน (เชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม, 2554)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นหลักสำคัญระหว่างการเรียน 2 วิธีคือ ระดับของการมีปฏิสัมพันธ์และการนำไปใช้ ซึ่งการพัฒนาด้านปฏิสัมพันธ์ในการเรียนให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางเดียวได้พัฒนาเป็นการสื่อสารแบบสองทางและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มมากขึ้น

ซึ่งจากการศึกษาของเชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม (2554) พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) สามารถนำมาบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เนื่องจากลักษณะการเรียนดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนมีการเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม แบ่งความรับผิดชอบเพื่อการแสวงหาความรู้ให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือข้อค้นพบต่าง ๆ ด้วยตนเองและกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันภายในกลุ่มบนพื้นฐานของข้อมูลที่ตนเองค้นพบด้วยเหตุผลอย่างมั่นใจเพื่อสรุปเป็นความรู้ของกลุ่ม ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กันจะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

จากเหตุผลที่กล่าวมาเบื้องต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภารกิจในการผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ให้การผลิตบัณฑิตมีคุณภาพตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

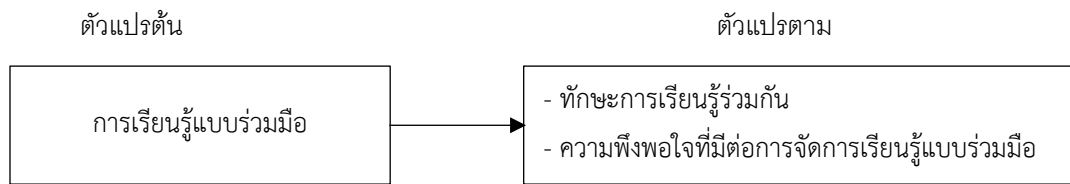
1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมีทักษะการเรียนรู้ร่วมกันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยหลักการของความร่วมมือ โดยจัดผู้เรียนที่มีระดับความรู้ความสามารถต่าง ๆ กัน มารวมกลุ่มเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกัน เพื่อให้ช่วยกันพัฒนาผล การเรียนรู้ของตนเองและของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เต็มที่ตามศักยภาพ (Johnson and Johnson, 2017; ทิศนา แชมมณี, 2564) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการวัดก่อนและหลัง (one-group pretest-posttest design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2553) ดังภาพที่ 2

กลุ่ม	วัดก่อน	การทดลอง	วัดหลัง
E	T ₁	X	T ₂

ภาพที่ 2 แบบแผนการวิจัย

เมื่อ	E	แทน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง
	T ₁	แทน การวัดผลก่อนเรียน
	X	แทน การทดลอง (treatment)
	T ₂	แทน การวัดผลหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 13 สาขาวิชา จำนวน 650 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน 2) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (one group pretest posttest design) ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 28 คน

2. ชี้แจงให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน

3. ทดสอบการเรียนรู้ร่วมกันก่อนการจัดการเรียนรู้

4. ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาที่มีความสามารถแตกต่างกันคละรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-5 คน ประกอบด้วยนักศึกษาเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดงาน หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา และกำหนดข้อตกลงร่วมกัน เป็นขั้นที่นักศึกษาแต่ละกลุ่มเลือกสมาชิกที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกันกำหนดงานและประเด็นปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นการระดมสมองเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหา เสนอบทเรียน เป็นขั้นที่ผู้สอนดำเนินการสอนเนื้อหาในบทเรียน โดยใช้สื่อการสอนประกอบต่าง ๆ มีการระดมสมองเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาการมอบหมายงาน การแบ่งความรับผิดชอบ การร่วมแสดงความคิดเห็น ปรัชญาหรือ อภิปราย ชักถาม ได้แย้ง และเสนอแนะซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกทักษะ เป็นขั้นที่นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุด แต่ละคนรับผิดชอบการเรียนรู้และภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม เรียนรู้ไปพร้อมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอผลงาน สมาชิกร่วมกันจัดเตรียมและนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ตามแผนปฏิบัติงานที่กลุ่มกำหนดไว้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นที่ผู้สอน และนักศึกษาช่วยกันสรุปบทเรียน ข้อดี ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในการทำงานร่วมกัน

5. ทดสอบการเรียนรู้ร่วมกันหลังการจัดการเรียนรู้

6. ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูล แนวคิด หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ (ทิตินา แคมมณี, 2548) ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาโดยสัมพันธ์กับขั้นตอนการเรียนรู้ร่วมกัน 5 ขั้นตอน (เชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม, 2554) ได้แก่

1.2.1 กำหนดงาน ประเด็นปัญหา หัวข้อเรื่องต่างๆ ที่ต้องการให้ศึกษา โดยจัดกลุ่มคละความรู้อันเหมาะสมกับเพศ และกำหนดข้อตกลงร่วมกัน

1.2.2 การระดมสมองเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหา การมอบหมายงาน การแบ่งความรับผิดชอบ การร่วมแสดงความคิดเห็น ปรีกษาหารือ อภิปราย ชักถาม ได้แย้ง และเสนอแนะซึ่งกันและกัน

1.2.3 การดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้มีปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุด แต่ละคนรับผิดชอบการเรียนรู้และภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม เรียนรู้ไปพร้อมกับมีการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.2.4 การนำเสนอผลงาน สมาชิกร่วมกันจัดเตรียมและนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ตามแผนปฏิบัติงานที่กลุ่มกำหนดไว้

1.2.5 ประเมินผลงานกลุ่มโดยตนเอง กลุ่มเพื่อน และผู้สอน โดยให้แต่ละกลุ่มประเมินการนำเสนอของกลุ่มอื่นๆ และกลุ่มตนเอง

รวมถึงเอกสารขอบข่ายรายวิชาและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ในคำอธิบายรายวิชา

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกันมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องมีระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ๆ ละ 120 นาที

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ตรวจสอบคุณภาพและประเมินความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาตามค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งสูงกว่าระดับความสอดคล้องที่กำหนดและถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่พบข้อบกพร่องและพร้อมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

2. แบบทดสอบการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาในภาพรวม เพื่อสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งกำหนดแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

2.2 สร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จำนวน 60 ข้อ ซึ่งจำนวนของแบบทดสอบที่ต้องการใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ข้อ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบมีวิธีการ ดังนี้

2.3.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยแบบวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงถือว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ได้

2.3.2 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนซึ่งไม่ใช่ผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย

2.3.3 นำคะแนนจากแบบทดสอบที่ทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนซึ่งไม่ใช่ผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบที่เลือกไว้มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.48-0.70 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-0.40 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.854 และนำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้สำหรับนำไปกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาหลักการ เทคนิคการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ และเอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) รวมทั้งวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดประเด็นแบบประเมินความพึงพอใจ

3.2 กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิดและขอบข่าย โครงสร้างแบบประเมิน

3.3 สร้างแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึงมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงมาก

ระดับ 3 หมายถึงปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึงน้อยที่สุด

3.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเพื่อประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence: IOC) ระหว่างคำถามการประเมินกับวัตถุประสงค์โดยผลปรากฏว่าค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไปได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้ค่า t (t-test dependent) และการวิเคราะห์ความพึงพอใจโดยใช้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

การทดลอง	n	\bar{x}	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	3.10	0.31	7.36*
หลังเรียน	30	3.87	0.71	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 3.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 และค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ร่วมกันปรึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ของงานกลุ่ม	3.97	0.78	มาก
2. ร่วมกันปรึกษาว่าจะทำงานอย่างไรเป็นลำดับขั้นตอน หรือ ร่วมกันวางแผนการทำงานกลุ่ม	3.85	0.65	มาก
3. แบ่งงานโดยคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการของ สมาชิกหรือกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม	3.65	0.75	มาก
4. มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม	3.71	0.63	มาก
5. มีการปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้	3.80	0.76	มาก
6. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.93	0.83	มาก
7. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้เหตุผล ประกอบการ คิดเห็น	4.34	0.79	มาก
8. พึงความคิดเห็นของผู้อื่นหรือเปิดโอกาสให้สมาชิก ใน กลุ่มได้แสดงความคิดเห็น	3.67	0.88	มาก
9. พูด สื่อความหมายได้ชัดเจน	3.97	0.76	มาก
10. เขียน สื่อความหมายได้ชัดเจน	4.10	0.79	มาก
11. ซักถามข้อสงสัยหรืออธิบายคำตอบของข้อสงสัยได้	3.86	0.61	มาก
12. รักษามารยาทในการพูดหรือฟัง	3.60	0.67	มาก
13. มีการร่วมกันสรุปหลังทำงานเสร็จ	3.74	0.58	มาก
14. มองเห็นปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา	3.97	0.67	มาก
15. ปรับความเข้าใจกับสมาชิกคนอื่นเมื่อมีการเข้าใจ ไม่ ตรงกัน	4.10	0.79	มาก
16. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม			
17. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการ ทำงานกลุ่ม	3.57	0.94	มาก
18. ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้หลัก เหตุผล	3.90	0.67	มาก
19. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.25	0.54	มาก
20. รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	3.94	0.74	มาก
	4.05	0.97	มาก
รวม	3.87	0.71	มาก

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้เหตุผลประกอบการคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.79 รองลงมาคือความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้หลักเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 และปรับความเข้าใจกับสมาชิกคนอื่นเมื่อมีการเข้าใจไม่ตรงกัน รวมถึงเขียน สื่อความหมายได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.79

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ถือเป็นวิธีการเรียนแบบตื่นตัว (Active Learning) ที่ให้ประโยชน์หลายอย่างแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีส่วนรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าและอาศัยประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่มในการถ่ายทอดเนื้อหาและสร้างความรู้จากสังคมโดยการผสมผสานความรู้ใหม่กับความรู้เดิมด้วยการค้นพบคำตอบด้วยตนเองหรือผ่านกระบวนการกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานหรือประเมินสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนมีการเรียนรู้และมีการเชื่อมโยงความคิดผ่านผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกับกิจกรรมการเรียนในสภาพจริง การร่วมมือกันเรียนรู้และการวิเคราะห์ทางเลือกจากมุมมองที่หลากหลายโดยอาศัยสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งทางความคิดและร่วมกันค้นหาคำตอบเพื่อให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาและจัดความขัดแย้งด้วยเหตุผล รวมถึงการนำเสนอและสรุปผลงานซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญเนื่องจากการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในการเรียนให้แก่สมาชิกในกลุ่มและนอกกลุ่ม และผู้สอนเป็นที่ปรึกษาหรือผู้อำนวยการความสะอาด (เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม, 2554) สอดคล้องกับสิทธิชัย ลายเสมา และพัลลภ พิริยะสุวรรณ (2555) เกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ร่วมกันในสภาพแวดล้อมการเรียนแบบ U-Learning (Ubiquitous Learning Environment: ULE) ว่าการเรียนรู้ร่วมกันถือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะให้ผู้เรียนร่วมมือในการศึกษา ทำงานและสร้างความรู้ร่วมกัน โดยการเรียนรู้ร่วมกันเมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนแบบ U-Learning จำเป็นต้องมีการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนแบบ U-Learning เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการเรียน สามารถสร้างผลงานจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู เพื่อน และสิ่งแวดล้อมผ่านทางช่องทางต่าง ๆ สามารถแบ่งปันความรู้ สืบค้นความรู้ นำไปใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และในสภาพแวดล้อมการเรียนแบบ U-Learning จำเป็นต้องมีการออกแบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบชิ้นงาน การวิเคราะห์ผู้เรียนการออกแบบทรัพยากรการออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกัน รวมถึงการออกแบบวิธีการนำเสนอสื่อไปยังผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ U-Learning จะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ผู้สอนและกาวิวัตและประเมินผลการเรียนรวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบ U-Learning ประสบผลสำเร็จสูงสุด

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้และพบว่านักศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้เหตุผลประกอบการคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้หลักเหตุผล และปรับความเข้าใจกับสมาชิกคนอื่นเมื่อมีการเข้าใจไม่ตรงกัน รวมถึงเขียน สื่อความหมายได้ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือ (Cooperative Learning) สามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้แก่ 1) ช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น 2) ผู้เรียนมีทักษะการใช้เหตุผลและการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น 3) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระอย่างลึกซึ้งมากขึ้น 4) ผู้เรียนใช้เวลาทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและลดพฤติกรรมที่รบกวนผู้อื่นในชั้นเรียน 5) ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ๆ รวมทั้งมีการช่วยเหลือเพื่อน ๆ มากขึ้น 6) ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาที่เรียน และ 7) ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจในตนเองมากขึ้น (Smith, K. A.; Sheppard, S. D.; Johnson, D. W.; Johnson, R. T., 2005) ซึ่งสอดคล้องกับเชมณัฐ มิ่งศิริธรรม (2554) ที่พบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยกระบวนการกลุ่มมีการปรึกษาหารือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันทำให้เกิดการปลูกฝังทักษะการทำงานเป็นกลุ่มการยอมรับฟังความคิดเห็นและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกันจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและร่วมแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกันให้ทักษะการเรียนรู้ร่วมกันประสบผลสำเร็จในที่สุด

1.2 ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมและบทบาทในการเรียนรู้ การฝึกแสดงความคิดเห็น (ซึ่งต้องเน้นเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนที่เป็นคนไทย) และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอื่น ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการของการสร้างทักษะการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดอย่างมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น เพื่อศึกษาผลและประสิทธิภาพว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.3 ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือไปเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอื่น ๆ เช่น โครงงาน การสืบเสาะหาข้อมูล เป็นต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2554). *การบูรณาการวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนรู้ร่วมกัน*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม

2567, จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/7591/6567>

ทิศนา แชมมณี. (2564). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 23.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 18.

กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

_____. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2550). *หลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร สาขาหลักสูตรและการสอน*. ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตินุสรณ์ ดวงพระเกษ และเพ็ญนภา น้อมสูงเนิน. (2563, มกราคม-มิถุนายน). งานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ: การใช้กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือในชั้นเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 20 (1), 13-31.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สิทธิชัย ลายเสมา และพัลลภ พิริยะสุวรรณศ์. (2555, กันยายน-ธันวาคม). การเรียนรู้ร่วมกันในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบ u-Learning. *วารสารวิทยบริการ*, 23 (3), 100-107.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2551). *เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545)*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Bulu, S. T. & Yildirim, Z. (2008). Communication Behaviours and Trust in Collaborative Online Teams. *Educational Technology & Society*, 11(1), 132-147.
- Johnson, D. W., Johnson, R., & Holubec, E. (2013). *Cooperation in the classroom (9th ed.)*. Edina, MN: Interaction Book Company.
- Johnson and Johnson. (2017). *Cooperation in the classroom (9th ed.)*. Edina, MN: Interaction Book Company.
- Karel et al. (2005). Measuring perceived sociability of computer-supported collaborative learning environments. *Computers & Education*, 49(2), 176-192.
- Smith, K. A., Sheppard, S. D., Johnson, D. W., and Johnson, R. T. (2005). Pedagogies of Engagement: Classroom-Based Practices. *Journal of Engineering Education*, 94(1).
- York University. (2003). *Collaborative Learning*. Retrieved May 9, 2024, from <http://www.yorku.ca/academicintegrity/collaborative1.html>